

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی کرمان
دانشکده پرستاری و مامایی رازی
گروه پرستاری کودکان و مراقبت ویژه نوزادان

فرم طرح درس

نام درس: بیماریها و پرستاری کودکان	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری	تعداد واحد: ۳	محل برگزاری: دانشکده پرستاری - مامایی رازی	مدرسین: خانم دکتر نعمت اللهی
--	---	------------------	--	------------------------------------

روز و ساعت درس: دوشنبه و چهارشنبه ساعت ۸-۱۰ و ۱۲-۱۴

مقدمه: مباحث مورد تدریس شامل کلیه دروس لیست شده در سر فصل بیماریهای نوزادان، کودکان و پرستاری مربوطه بوده که با توجه به میزان شیوع و عوارض آنها جهت افزایش دانش دانشجویان پرستاری و با در نظر گرفتن نقش آنها در آموزش به خانواده و پیشگیری درسه سطح تدوین شده است.

اهداف کلی آموزش: آشنا نمودن دانشجویان با بیماریهای شایع دوران نوزادی و کودکی به منظور آمادگی جهت ارائه خدمات پرستاری به کودکان بیمار و خانواده آنها می باشد.

اهداف مرحله ای: بر اساس فرایند دستیابی به هدف کلی، مشخص کنید با طی چند مرحله فراگیر به سمت دستیابی به هدف کلی حرکت خواهد کرد. سازماندهی دستیابی به هدف کلی در طی مراحل در بالین می تواند از ساده به پیچیده و یا از مهارت های فنی یا تکنیکی به مهارت های انتزاعی تر و حل مسئله باشد.

اهداف رفتاری: در پایان دوره دانشجویان باید بتوانند:

- ۱- مراقبت از نوزادان پرخطر بحث نماید.
- ۲- بررسی و مراقبت از نوزادان با انومالی ها (انسفالوسل، هیدروسفالی، میکروسفالی، اسپاینایفیدا، میلو مننگوسل را تشریح نماید.
- ۳- دررفتگی مادرزادی مفصل هیپ - پای چماقی را طبق منابع تعریف نماید.
- ۴- شکاف لب و کام، اترزی و فیستول مری و نای، ناهنجاری های انورکتال، امفالوسل، هرنی دیافراگم، هیدروسل کریپتواریکیدیسم، هیپواسپادیازیس، اپیسپادیازیس، اکستروفی مثانه، دوجنسی را تعریف نماید.
- ۵- مشکلات متابولیکی نوزادان (هیپوتیروئیدیسم، فنیل کتونوری، گالاکتوزمی) را تعریف نماید.
- ۶- Sepsis، آنتروکولیت نکروزان و تشنج های نوزادی را مطابق رفرنس مرجع توضیح دهد.

بخش دوم کودک بیمار

دانشجو در پایان باید:

- ۱- تنیدگی و عکس العمل های خانواده ، کودک بستری ، مراقبت پرستاری از کودک بستری : پیشگیری یا کاهش جدایی و کنترل و صدمه جسمی ، آمادگی کودک جهت بستری شدن : پیشگیری یا کاهش جدایی و کنترل و صدمه جسمی ، آمادگی کودک جهت بستری شدن : آمادگی از قبل از بستری شدن تا پذیرش ، ترخیص و مراقبت در منزل ، بررسی و مراقبت درد را طبق سرفصل تعریف نماید.
- ۲- مطالب مربوط به مراقبت خانواده محور از کودک طی بیماری و بستری شدن : تنیدگی بستری شدن و عکس العمل کودک ، اضطراب جدایی ، از دست دادن کنترل و درد و صدمه جسمی ، اثرات بستری شدن ، تنیدگی و عکس العمل های خانواده کودک بستری ، مراقبت پرستاری از کودک بستری : پیشگیری یا کاهش جدایی و کنترل و صدمه جسمی ، آمادگی کودک جهت بستری شدن : پیشگیری یا کاهش جدایی و کنترل و صدمه جسمی ، آمادگی کودک جهت بستری شدن : آمادگی از قبل از بستری شدن تا پذیرش ، ترخیص و مراقبت در منزل ، بررسی و مراقبت درد را تشریح کند.
- ۳- مفاهیم کلی مرتبط با روش های مراقبتی اطفال ، آمادگی جهت تشخیص و روش های درمان (آمادگی جسمی ، روانی ، حمایت بعد از انجام روش و استفاده از بازی در انجام روش) ، ایمنی (کنترل عفونت ، عوامل محیطی ، اسباب بازی ها ، محدودیتهای محیطی ، جابجا کردن شیرخوار و کودک ، محدود سازها) ، روش های مختلف تغذیه (گاواژ ، گاستروستومی و ...) روش های مربوط به دفع روده ای را تعریف کند .
- ۴- مراقبت خانواده محور از کودک مبتلا به بیماری مزمن و معلولیت: تصویری از مراقبت کودک (مشکلات ، مراقبت تکامل کودک و خانواده ، مراقبت در منزل) ، جنبه هایی از بیماری مزمن یا معلولیت کودک و ارتقاء رشد و تکامل طبیعی و کمک به انطباق کودک را تشریح نماید .
- ۵- خانواده کودک با نیازهای خاص : بررسی توانایی و سازگاری خانواده، قبول موقعیت کودک ، مداخلات و سیستم های حمایتی کودک در حال احتضار : مروری بر عکس العمل کودک ، خانواده مشرف به مرگ کودک و مراقبتهای خانواده و کودک در حال احتضار را تعریف نماید.
- ۶- اختلالات شناختی و حسی : مفاهیم کلی اختلالات شناختی و مراقبت پرستاری سندرم داون (عقب ماندگی ذهنی MR) ، ناشنوایی ، نابینایی با تاکید بر جنبه های پیشگیری و توانبخشی و مراقبت از کودکان تعریف نماید.
- ۷- اختلالات آب و الکترولیت ها : تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان ، مراقبت های پرستاری در اختلالات آب و الکترولیت ، اسهال و استفراغ را تشریح نماید .
- ۸- اختلالات سیستم عصبی : تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان ، اختلالات تشنج در کودکان ، تشنج ناشی از تب ، فلج مغزی CP را توضیح دهد.
- ۹- اختلالات کلیوی : تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان ، عفونتهای ادراری ، ریفلاکس مثانه به حالب ، تومور ویلمز ، سندرم نفروتیک را تعریف کند.
- ۱۰- اختلالات تنفسی : تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان ، سندرم کroup ، پنومونی ، آسپیراسیون جسم خارجی و احیاء قلبی ریوی ، فیبروز کیستیک پانکراس ، آسم را تشریح نماید.

۱۱- اختلالات سیستم گوارشی: تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان، هیرشپرونک، ریفلاکس گاسترو ازوفاز، انواژیناسیون، تنگی پیلور، سلیاک را تعریف نماید.

۱۲- اختلالات قلبی: تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان، بیماریهای مادرزادی سیانوتیک و غیر سیانوتیک، نارسایی احتقانی قلب، هیپوکسمی، مراقبت قبل و بعد از عمل و سندرم کاوازاکی تشریح نماید.

۱۳- اختلالات خون: تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان، کم خونی فقر آهن، تالاسمی، هموفیلی، لوسمی حاد را تشریح نماید.

منابع:

- 1- Wong. nursing care of infants and children. St louis. mosby ۲۰۲۲. (Electronic)
- 2- James, S.R., Ashwill, J.W., Droske.S.G. Nursing care of children. Last Edition
- 3- Schulte, E.B.price .D.L.,Gwin.J.F. Thompson's pediatric Nursing. Philadelphia: W.B. Saunders. Last Edition.
- 4- Towel and Adams, Maternal- Child Nursing Care. New Jersey: Prentice Hall. Last Edition.
- 5- Bowden and Greenberg, Pediatric Nursing Procedures. Philadelphia: Lippincott, Last Edition.
- 6- Behrman, Richard E; Kliegman Robert M; Jenson, Hal B. Nelson text book of pediatrics. ۲۰th edition, Philadelphia: Saunders co: ۲۰۲۲. (Electronic)

۷- ونگ، درسنامه پرستاری کودکان. ترجمه مهناز شوقی و مهناز سنجر، زیر نظر سونیا آرزومانیانس. تهران، نشر جامعه نگر ۱۴۰۳

۸- مارلو، پرستاری کودکان. ترجمه آرزومانیاس انتشارات بشری. تهران: ۱۴۰۲

۱۰- راهنمای جامع مراقبتهای ادغام یافته کودک سالم. گروه مولفین الهام طلاچیان]..... و دیگران به سفارش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، اداره سلامت کودکان. انتشارات اندیشه ماندگار، قم. ۱۴۰۲

آمادگیهای لازم جهت دانشجو: لازم است دانشجو دروس پرستاری بهداشت مادران و نوزادان و بیماری ها و پرستاری کودک سالم را گذرانده باشد و در مورد سر فصل دروس قبل از شروع کلاس مطالعه داشته باشد.

ارزشیابی: نمره دانشجو شامل موارد زیر خواهد بود:

حضور به موقع و شرکت فعال در کلاس درس

امتحان میان ترم: ۸ نمره

امتحان پایان ترم: ۱۲ نمره

روش های آموزش: بحث گروهی، بارش افکار، پاسخ به سؤالات و آمادگی برای یادگیری

Power point، سخنرانی، پرسش و پاسخ با استفاده از وسایل سمعی بصری

سیاست های درس:

فعالیت های دانشجو در کلاس شامل شرکت فعال در بحث گروهی، بارش افکار، پاسخ به سؤالات و آمادگی برای یادگیری می باشد.

در صورتی که دانشجو بخشی از یک مبحث درسی یا مطلب جدید مربوط به آن ترجیحاً آموزش به بیمار یا مراقبت های پرستاری مرتبط و نو را انتخاب و با مطالعه منابع و هماهنگی استاد مربوط به آن مبحث در کلاس ارائه نماید، حداکثر دو نمره خواهد گرفت که با نمره نهایی دانشجو جمع می شود.

جلسه	موضوع	مدرس	مطالب
اول	مراقبت خانواده محور	دکتر نعمت اللهمی	تعریف، استرسورها و واکنش خانواده کودک بستری در بیمارستان، واکنش والدین و اعضای خانواده به بستری شدن، رویکرد pfcc برای کودکان بستری
دوم	مراقبت خانواده محور از کودک دچار بیماری مزمن	دکتر نعمت اللهمی	نحوه اجرای مراقبت خانواده محور در بخش های مراقبت ویژه کودکان، بیماریه های مزمن، سرپایی و اورژانس
سوم	کنترل درد در کودک، مفاهیم کلی مراقبت کودک	دکتر نعمت اللهمی	بررسی و درد در کودکان، روش های دارویی و غیر دارویی کنترل درد در کودک، آمادگی جهت انجام روش های تشخیصی و درمانی
چهارم	روش های تغذیه ای کودک بیمار، مهارت های بالینی در بخش های کودکان	دکتر نعمت اللهمی	تغذیه از راه گاوآژ، تنقیه و استوما،
پنجم	کودک در حال احتضار، مفاهیم کلی اختلالات شناختی و مراقبت پرستاری	دکتر نعمت اللهمی	کودک در حال احتضار: مروری بر عکس العمل کودک، خانواده مشرف به مرگ کودک و مراقبتهای خانواده و کودک در حال احتضار

<p>ششم</p> <p>اختلالات شناختی و حسی</p> <p>دکتر نعمت اللهمی</p> <p>اختلالات شناختی و حسی : مفاهیم کلی اختلالات شناختی و مراقبت پرستاری سندرم داون (عقب ماندگی ذهنی MR) ، ناشنوایی ، نابینایی با تاکید بر جنبه های پیشگیری و توانبخشی و مراقبت از کودکان</p>
<p>هفتم</p> <p>اختلال آب و الکترولیت ها</p> <p>دکتر نعمت اللهمی</p> <p>اختلالات آب و الکترولیت ها : تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان ، مراقبت های پرستاری در اختلالات آب و الکترولیت ، اسهال و استفراغ .</p>
<p>هشتم</p> <p>اختلالات سیستم عصبی</p> <p>دکتر نعمت اللهمی</p> <p>تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان ، اختلالات تشنج در کودکان ، تشنج ناشی از تب ، فلج مغزی</p>
<p>نهم</p> <p>اختلالات کلیوی و مراقبت های پرستاری</p> <p>دکتر نعمت اللهمی</p> <p>تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان ، عفونتهای ادراری ، ریفلاکس مثانه به حالب ، تومور ویلمز ، سندرم نفروتیک</p>
<p>دهم و یازدهم</p> <p>اختلالات تنفسی و مراقبت های پرستاری</p> <p>دکتر نعمت اللهمی</p> <p>تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان ، سندرم کروپ ، پنومونی ، اسپیراسیون جسم خارجی و احیاء قلبی ریوی ، فیبروز کیستیک پانکراس ، آسم</p>
<p>دوازدهم و سیزدهم</p> <p>اختلالات سیستم گوارشی مراقبت های پرستاری</p> <p>دکتر نعمت اللهمی</p> <p>تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان ، هیرشپرونگ ، ریفلاکس گاسترو ازوفاز ، انواژیناسیون ، تنگی پیلور ، سلیاک</p>
<p>چهاردهم</p> <p>اختلالات خون و مراقبت های پرستاری</p> <p>دکتر نعمت اللهمی</p> <p>تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان ، کم خونی فقر آهن ، تالاسمی ، هموفیلی ، لوسمی حاد</p>
<p>پانزدهم</p> <p>دکتر نعمت اللهمی</p>

تکامل بیولوژیکی و بررسی کودک با تاکید بر اختلاف در کودکان و بزرگسالان ، بیماریهای مادرزادی سیانوتیک و غیر سیانوتیک "		اختلالات قلبی و مراقبت های پرستاری "	
نارسایی احتقانی قلب ، هیپوکسمی ، مراقبت قبل و بعد از عمل و سندرم کاوازاکی	دکتر نعمت اللہی	اختلالات قلبی و مراقبت های پرستاری	شانزدهم
معرفی درس ، مروری بر اهمیت مراقبت از نوزادان پر خطر ، بررسی و مراقبت پرستاری از نوزادان با آنومالی ها : آنسفالوسل ، هیدروسفالی ، میکروسفالی ، اسپاینایفییدا ، مننگومیلوسل ،	دکتر نعمت اللہی	نوزادی و اختلالات مادرزادی	هفدهم و هجدهم
ادامه بررسی و مراقبت پرستاری از نوزادان با آنومالی ها : آترزی و فیستول مری و نای ، ناهنجاریهای آنورکتال ، لب شکری ، شکاف کام ، فتق دیافراگمی ، آمفالوسل	دکتر نعمت اللہی	نوزاد پرخطر	نوزدهم
ادامه بررسی و مراقبت پرستاری از نوزادان با آنومالی ها : هیدروسل و کریپتوکیدیسم و هیپوسپادیاس ، اپیسپادیاس ، اکستروفی مثانه ، دوجنسی ، دررفتگی مادرزادی مفصل هیپ و پاچماقی ،	دکتر نعمت اللہی	نوزاد پرخطر	بیستم بیست و یکم
مشکلات متابولیک نوزادان سالم : هیپوتیروئیدیسم مادرزادی ، فنیل کتونوری ، گالاکتوزومی	دکتر نعمت اللہی	نوزادان پرخطر	بیست و دوم
سپسیس ، آنتروکولیت نکروزان و تشنج های نوزادی	دکتر نعمت اللہی	مشکلات نوزادان پرخطر	بیست و سوم